

● ДІЯННЯ «ВІЗВОЛІТЕЛІВ»

«Били струмом,
підвішували
за руки,
обливали
окропом...»

Як над Іриною Стогній
(на фото) знущалися
у полоні – читайте на с. 6

Коли квасити
капусту за місячним
календарем с. 11

Все буде Україна!

Цікава

ГАЗЕТА *на вихідні*

2 листопада 2022 року №42(255) Ціна 7 грн

Фото із сайту mil.gov.ua.

● ГЕРОЇ НАШОГО ЧАСУ

Такі круті «пташки» атакують і ворожі позиції, і рятують поранених воїнів.

Свого часу військовому льотчику 1-го класу Євгену Соловйову вдалося вижити під час падіння гелікоптера в Конго, коли виконував миротворчу місію.

«Коли повертається із заблокованого Маріуполя, у двигун вертольота влучила ракета, але не здетонувала...»

Герой України, льотчик, 32-річний майор Євген Соловйов розповів про те, як йому вдалося вивезти з оточеного росіянами міста двадцятьох наших поранених воїнів

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ,
кореспондент АрміяInform

Передмова:

«Я – із родини військовослужбовців. Дідусь – авіатор, «афганець»; дядько – борттехнік; батько – інженер авіаційного обладнання. На жаль, ні дідуся, ні батька вже немає. Саме вони формували в мені ті риси, якими повинен володіти льотчик... Хочеться вірити, що я їх не підвів і вони мною пишались би!

«ЯК ГАДАЄШ, СКІЛЬКИ ЖИТТІВ КОШТУЄ ОДНЕ ТВОЕ ЖИТТЯ?»

«Польоти в Маріуполь, коли допомогу потрібно було доставляти на 100 км у глибину контролюваної ворогом території, були не просто складними... Коли мені вперше поставили завдання, це особисто робив командувач армійської авіації, я розумів: аби погодитись виконувати її, потрібно бути або дуже сміливим, або дуже дурним. Чесно

“Чесно сказав, що я не такий сміливий і не такий дурний.

сказав, що я не такий сміливий і не такий дурний. Саме тоді командувач і запитав мене: «Як гадаєш, скільки життів коштує одне твоє життя?».

Коли я поставив собі це запитання – усе зрозумів. Ризик однозначно того вартий...

Закінчення розповіді про воїна — на с. 5

● НЕВІГАДАНА ІСТОРІЯ

Між рідними
сестрами –
прірва гріха

Чи примирила їх війна – читайте на с. 10

Магнітні бурі
у листопаді:

● Слабкі:
6–8

● Середні:
10–11, 16–18, 25–28

● Сильні:
14–15, 29

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

Українці назвали найбільш дружню до нас країну

Нею виявилася Польща. Такої думки дотримується 86% наших співвітчизників

Ліна ВОГОНЬ

Далі в п'ятірці лідерів — Литва (70%), Велика Британія (70%), США (65%) та Канада (55%). Відповідні результати опитування оприлюднила соціологічна група «Рейтинг». Також дружніми українці вважають Фінляндію, Швецію, Данію, Францію, Швейцарію, Німеччину, Японію. Близько половини опитаних вважають дружніми Туреччину та Казахстан, а близько 40% вважають ці дві країни нейтральними щодо України.

Стосовно Китаю, то українці переважно відносять його до нейтральних держав — таку відповідь обрали 63% респондентів. Угорщина натомість «перешла» у стан «ворожих» — такою її сприймають 41%, нейтральною — 26%, а дружньою — 21%.

Білорусь (85%) і росію (97%) українці вважають абсолютно ворожими країнами.

● ВІСТІ З ТОГО СВІТУ

росіянин сидітиме у психлікарні за графіті «путін — злодій»

Суд визнав чоловіка винним у вандалізмі

Лія ЛІС

Суд у Ростові-на-Дону засудив Михайла Селицького до півтора року обмеження волі та амбулаторного лікування у психіатричній лікарні за справою про напис «путін — злодій!». Суд визнав Селицького винним у вандалізмі з мотивів політичної ненависті. У провадженні є ще два фігуранти, їм вирокі поки що не внесли.

За версією слідства, у березні минулого року кілька людей, «маючи злочинний намір, спрямований на навмисне псування та осквернення житлових будинків», написали «путін — злодій!» на стінах будівлі. Після затримання імовірних авторів графіті силовики опублікували відео з активістами, які на камеру заявили, що начебто діяли за інструкціями, які їм надходили з Польщі.

● ПРЯМА МОВА

Юрій ЛУЦЕНКО, ексгенпрокурор України, ексміністр МВС, а зараз воїн ЗСУ, про розслідування Бігус-інфо, яке викрило, що віпчіновник Кирило Тимошенко їздить на авто, переданому для гуманітарних цілей:

Як солдату і волонтеру не опустити рук від новини про те, що заступник голови Офісу Президента їздить на почуленому з гуманітарки автомобілі? Як заснути родичам загиблих маріупольців, які не дочекалися цього й інших 49 евакуаційних транспортників? Як пояснити західним партнерам, що крадіжка на асфальті й гуманітарці не заважає подальшій підтримці воюючої країни? Способі лише один — відставка мародера.

● ПОДІЯ

Дрони атакували російські кораблі у Севастополі

У результаті нападу 29 жовтня постраждали фрегат «Адмірал Макаров» та морський тральщик «Іван Голубець»

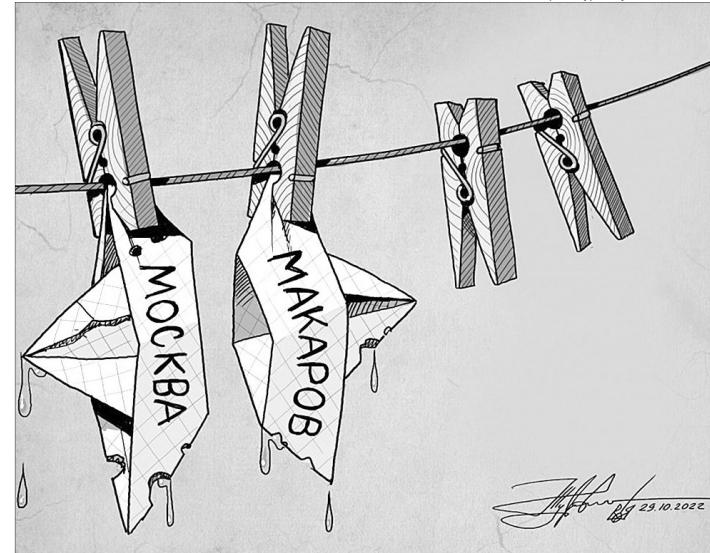
Карикатура Ю́рія Журавля.

Василь КІТ

За словами військового експерта Олександра Коваленка, «Адмірал Макаров» — носій 8 крилатих ракет «Калібр»: «Він не раз обстрілював територію України цим озброєнням». Усього у ВМФ РФ таких фрегатів три, точніше, вже два, бо «Адмірал Макаров» — на ремонті після атаки, якщо, звісно, ще підлягає відновленню.

Пошкоджений тральщик «Іван Голубець» брав безпосередню участь у мінуванні виключної економічної зони України, тим самим блокуючи судноплавство. Експерт зазначив: «У будь-якому випадку, в результаті інциденту був пошкоджений не просто морський тральщик, а повноцінний військовий злочинець, який несе цілковиту відповідальність за продовольчу кризу, як і інші кораблі чорноморської флотилії РФ».

Цікаво, що російські військові кораблі зазнали атаки не тільки літальними апаратами, а й надводними безпілотниками! При цьому Україна не взяла прямої відповідальності за цю унікальну та зухвалу операцію.

Переконані, продовження від ЗСУ буде!

«Адмірал Макаров» — носій 8 крилатих ракет «Калібр». Він не раз обстрілював територію України цим озброєнням.

Наши лише віджартовуються. На-приклад, речниця Оперативного командування «Південь» Наталя Гуменюк припустила, що атаку здійснили «бойові комари», якими російські політики та пропагандисти люблять лякати своїх підданих.

Що ж, чудова робота «комариків» і відповідь за бомбардування українських міст та цивільної інфраструктури. Отби повторити і відправити весь російський чорноморський флот шляхом крейсера «москва»!

● КОМУ ВІЙНА, А КОМУ...

Два водії виїжджають за кордон, а повертається — один...

Викрито схему ухиляння від мобілізації

Микола ДЕНІСЮК

Правоохоронці у Львівській області вийшли на зловмисників, які організували схему з незаконного виїзду за кордон військовозобов'язаних чоловіків.

«Керівник одного з підприємств, яке надає послуги перевезення вантажів, оформляв на посаду «другого водія» військовозобов'язаних осіб, які після перетину державного кордону в Україну не поверталися. Інакше кажучи, з України виїжджало два водії, а назад повертається тільки один», — розповіли в обласній прокуратурі. Очільника товариства та водія затримали під час чергової спроби переміщення за кордон хулиганів.

Правоохоронці вже провели обшук у помешканнях, на роботі, а також в автомобілях затриманих. У них вилучили 3 машини, а також понад 7 тис. євро, ноутбуки, чорнові записи та документи. Зараз перевіряють, чи причетні до незаконних дій інші працівники підприємства.

● СМІЛИВИЙ КРОК

У білорусі директор магазину відмовився обслуговувати рашистів

Його, звісно, затримали

Сергій БОРОХ

Міліція заявляє, що цей чоловік із Барановичів був учасником антилукашенківського протестного руху у 2020 році. Крім цього, він нібито передав кошти на підтримку Збройних сил України. Підприємець відкрито називає російські війська окупантінами і дав вказівку продавцеві свого магазину автозапчастин не обслуговувати російських солдатів.

Проти відважного білоруса відкрито кримінальне провадження. Найімовірніше, його запроторять за гратеги. Ось так діють карателі кривавого лукашенка, який разом із путіним розв'язав війну проти України.

● РЕЗОНАНС

Фотоколаж із сайту politics.novyny.live.

Наши брати з-за Бугу знаютъ: путинская Россия несет смерть и руинацию.

Польща визнала владу росії терористичним режимом

За резолюцію проголосували всі присутні депутати

Василь РОГУЦЬКИЙ

Сенат Польщі ухвалив документ про визнання влади росії терористичним режимом. У ньому сказано, що «24 лютого 2022 року збройні сили російської федерації розв'язали жорстоку війну з Україною», мета якої «стерти з карти суверенну країну і знищити українську націю». У резолюції також міститься заклик до міжнародної спільноти підтримати Міжнародний кримінальний суд у розслідуванні винних у злочинах в Україні.

«Геройчний захист незалеж-

Бандити в російській формі катують і вбивають військовополонених і мирних жителів окупованих територій.

ності громадянами України викликав захоплення всього вільного світу. Україна сьогодні є найважливішим місцем, яке захищає демократію і свободу. російські загарбники тероризують жителів українських міст, бомбардуючи цивільні об'єкти: дитячі садки, школи, театри та житлові масиви. Бандити в російській формі катують і вбивають військовополонених і мирних жителів окупованих територій. Викрадають українських дітей, щоб виховати їх у режимі яничарів. Депортують, переселяють і відправляють українських громадян на далеку периферію росії», – наголошується у резолюції. Польський парламент також закликав інші країни визнати уряд російської федерації терористичним режимом.

● ОЦЕ ТАК ТАК!

Украла в Укрпошти 2 мільйони і передала окупантам

У звільненому районі Харківської області Служба безпеки України затримала колаборантку, яка очолювала окупаційну «роспошту» в області

Василіна СМЕТАНА

За даними слідства, під час захоплення частини регіону жінка добровільно приєдналась до лав окупантів адміністрації, де очолила створену загарбниками місцеву «пошту». Невдовзі після «призначення» колаборантка обікрала одне з міських відділень Укрпошти і передала агресорам майже 2 млн грн, сплачених громадянами за послуги держпідприємства.

Крім того, зловмисниця виконувала ворожі завдання у містах Балаклія та Ізюм. Зокрема, використовуючи ресурси АТ «Укрпошта», підозрювана поширювала пресу, яка дискредитувала Збройні сили України і закликала її громадян перейти на бік ворога. Також зрадниця пропонувала працевлаштування у відділеннях «пошти».

Фото пресслужби СБУ.

Колаборантка перед затриманням одягнула на себе кофту із синьо-жовтим зображенням.

підконтрольних окупантійній адміністрації РФ. Після звільнення регіону зловмисниця намагалася переховуватись від правосуддя, але її було викрито.

● Я ТАК ДУМАЮ!

Миколай Сантович точно буде в пікселі

Соцмережі побіжно помітили початок переходу українських церков на сучасний календар. Цікаво, а чи готове притомне товариство допомогти церквам швидше відчепитися від наслідків перебування під російською церковною календарною традицією? В сенсі, чи буде широка промоція нових дат? Варто було б зробити. Один смисловий козир просто очевидний – 6 грудня

Віталій ГАЙДУКЕВИЧ, журналіст та телеведучий, член політракти партії «Європейська Солідарність»

Зверніть увагу – за сучасним календарем Миколай приходить до малят на день... 3СУ. Це мегапотужний випадковий збіг. Гліб Бабіч (воїн-поет, який цьогоріч загинув на передовій). – Ред.), друже, зізнайся, ти ж знову? От коли Едельвейси записували усі ті відео про Санту на війні – це ж як у воду дивилися – тепер Миколай Сантович точно буде в пікселі, офіційно. Потужно – добро, яке захищає тут і зараз, чарівники – поруч.

Та й загалом «український рамадан» набуде якоїсь логічної послідовності: спершу вареники на Андрія 30 листопада, потім Миколай на 6 грудня (тепер буде святом і дорослих, і дітей), потім Різдво з усім нормальним світом разом 25 грудня...

Тут важливий нюанс для вірян, які постують – зникає бардак, вертається впорядкованість – постити до 25 числа, а потім спокійно входити в «їж, що душа бажає» на Щедрий вечір і Василя. Зрештою, нарешті усі колядки і щедрівки співатимуться доречно, як і має бути. Розсинхрон і календарна шизофренія минають.

Та й із Покровою стає набагато краще. Завдячуячи загальному потеплінню, тепер вона не в дощ і перше похолодання, а цілком комфортно – 1 жовтня. Це відкриває широкі можливості для проведення публічних заходів.

Традиція – це важливо. Українську традицію було згвалтовано упоротістю (перш за все) російської церкви, яка відмовлялася йти в ногу із часом. Зараз суспільство має опцію повернутися до Великої Традиції. І це вже далеко не про церковні питання, це про гармонію минулого і сучасного. Якщо цього року небайдужа меншість докладе зусиль до публічної адвокації змін...

ПЕРЕХОДИМО

НА ГРИГОРІАНСЬКИЙ КАЛЕНДАР

Якщо Різдво відзначимо 25 грудня, то свята зрушать у датах і виглядатимуть так:

- Щедрий вечір (Маланки) буде 31 грудня замість 13 січня.
- Василя настане 1 січня замість 14 січня.
- Водохреще буде 6 січня замість 19 січня.
- Вербна неділя пройде так само, оскільки прив'язана до Великодня.
- Благовіщення буде 25 березня замість 7 квітня.
- Великдень залишиться на такій же даті.
- Юрія буде 23 квітня замість 6 травня.
- Зелені свята не змінюються.
- Різдво Іоанна Хрестителя святкуватимемо 23 червня замість 7 липня.
- Петра та Павла буде 29 червня замість 12 липня.
- Іллі настане 20 липня замість 2 серпня.
- Маковея припаде на 1 серпня замість 14 серпня.
- Преображення буде 6 серпня замість 19 серпня.
- Першу Пречисту святкуватимемо 15 серпня замість 28 серпня.
- Друга Пречиста буде 8 вересня замість 21 вересня.
- Покрова припаде на 1 жовтня замість 14 жовтня.
- Андрія буде 30 листопада замість 13 грудня.
- Миколая прийде 6 грудня замість 19 грудня.

● ГЕРОЇ НАШОГО ЧАСУ

Фото із сайту golos.com.ua.

«Коли йшов навчаться на вертолітника, мріяв про зовсім інші речі, уявляв якусь романтику. Та щиро скажу: жодного разу не пошкодував. Ну хіба іноді жартую, що друзі із транспортної авіації частіше бувають за кордоном».

«Коли повертається із заблокованого Маріуполя, у двигун вертольота влучила ракета, але не здетонувала...»

Закінчення. Початок на с. 1

Анастасія ОЛЕХНОВИЧ,
кореспондент АрміяInform

Особисто в мене було два такі польоти. Один виявився невдалим, це була найперша спроба прорватись у Маріуполь. Нас обстрі-

ляли, ми вернулися. Під час другої спроби пощастило доставити ліки, боєприпаси, вивезти поранених, проте один із чотирьох вертольотів не повернувся...

«МЕНІ ВДАЛОСЬ ВИВЕЗТИ ПОНДАД ДВАДЦЯТЬ ПОРАНЕНИХ»

...Звісно, було страшно. Коли ми йшли туди, бортовий комп'ютер показу-

вав, що до місяця призначення пів години. Я розумів, що мені, можливо, залишилось жити пів години. Летиш і розумієш, що шанси повернутись – мізерні...

Досі тримаю зв'язок із людьми, яких я евакуював із Маріуполя, спи- суємось через соціальні мережі, вони дякують. Мені вдалось вивезти понад двадцять поранених. Ризик був того вартий? Безумовно!

Про те, що летітиму в Маріуполь, не казав ні кому, режиму секретності дотримувалися суворо, як ніколи. Навіть дружині написав звичне смс на ніч: «Кохаю, добранич». Як вона відреагувала, коли дізналась правду? Чесно кажучи, це було щось трішки матюкліве.

Щодо польотів у глиб окупованої території, я прекрасно усвідомлюю і те, що для мене це буквально кілька стресових годин – долетіти туди і назад. А для хлопців, яких я відвозив у Маріуполь, – це лише перший крок. Вони самі виявили бажання їхати в це пекло, захищати місто.

...На зворотному шляху з Маріуполя, за шість кілометрів від міста, у двигун вертольота влучила ракета, але не здетонувала. Двигун відмовив, проте мені вдалося повернутись. Якби ракета здетонувала, я б згорів.

Вертоліт, який летів позаду мене, росіяни збили. Пів дня ми ще сподівалися, що хлопці вижили, що ховається в лісі, виходить через посадки, чіпляється за кожну найменшу надію... Там загинув Дмитро Тимусь, командир екіпажу з Бродів. У нього немає жодних високих звань, про нього я не бачив жодного сюжету, але він свідомо йшов на цей ризик, так само, як і ми всі, усвідомлював, що шансів повернутись – небагато. На жаль, з того екіпажу вижила тільки одна людина.

...Десь за тиждень після повернення з Маріуполя було поставлено завдання по острову Зміїний. Скажу чесно, перша думка була: «Чому знову я?». Але прекрасно розумів, що повинен це зробити. На той час я сприймав це як небезпечну авантюру. Ми втратили там екіпаж Mi-14. Та нині острів Зміїний – наш, а переможців не судять!

Післямова

– Про що мрію після закінчення війни? На мене чекає диван у рідному Херсоні — місті, де я народився... Мрію просто лягти поруч із дружиною та сином, обійтися кішку, знову опинитись вдома...

● ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

У Рівненській області будуть перевіряти переселенців

Якщо внутрішньопереміщена особа не пройде ідентифікацію, то соціальні виплати можуть припинити виплачувати

Сергій БОРОХ

За словами очільника Рівненської ОВА Віталія Кovalя, роблять це задля того, аби перевірити, чи виплати здійснюють з дотриманням вимог законодавства. «Якщо переселенців не виявилось вдома, то людина впродовж 10 днів має з'явитися до департаменту соцзахисту населення за місцем перебування на обліку і пройти там ідентифікацію, – пояснив він. – Якщо ви змінили адресу свого початкового переміщення, зверніться до органів соцзахисту чи ЦНАПу. Там ви зможете отримати довідку ВПО із зазначенням актуальної адреси теперішнього проживання». Переселенцям варто поспішити, аби не позбутись соціальних виплат.

● MADE IN UKRAINE

«Акула»: в Україні створили новий безпілотник

Його розробили спеціально для проведення глибинної аеророзвідки та коригування, у тому числі західного далекобійного озброєння, такого, як HIMARS

Василь КІТ

«**Р**озробка «ШАРК» (з англійської – акула. – Ред.) велася фактично вже під час повномасштабного вторгнення як оперативна відповідь нашої компанії на виклики та потреби української армії. Сьогодні «ШАРК» повністю готовий до застосування у бойових умовах», – повідомила компанія Укрспецсистем, яка протягом шести місяців займалася розробкою «Акули». Завдяки високонадійному мо-

Безпілотник може заглибитися у тил ворога до 60 км та вести спостереження на відстані до 5 км від БПЛА до об'єкта.

дулю зв'язку та сучасній камерній системі, безпілотник може заглибитися у тил ворога до 60 км та вести спостереження на відстані до 5 км від БПЛА до об'єкта. Також він захищений від ворожих засо-

бів радіоелектронної боротьби. Нарешті. Україна, яка створює космічні апарати та ракети, ціком здатна налагодити виробництво безпілотників, не гірших за ті, які купує за кордоном.

● НЕСКОРЕНІ

Фото із сайту [bbc.com](#).

Таким Святослава Паламаря (Калину) ми запам'ятали за зверненнями з «Азовсталі».

Про цю зустріч вони мріяли багато місяців.

Фото із сайту [ukrinform.ua](#).

мабуть, це було щось підсвідоме», — смеється Антоніна.

Як і більшість українців, про обмін вона прочитала в новинах. Спочатку не було імен, але Антоніна і не чекала списків. «Я була налаштована на те, що їх як командирів останніми відпустять, і мені не вірилося». Але потім, згадує вона, їй подзвонив Святослав і сказав: «Сонечко, нас обміняли».

Після того посипалися дзвінки від рідних, всі плакали, заснути було важко, пригадує жінка.

ДВА ТИЖНІ БЕЗ ТЕЛЕФОНІВ, ЗАТЕ РАЗОМ УСІЮ СІМ'Ю

Місто, де утримують командирів, українська влада і сьогодні не називає. Чоловіки чекали ще майже два тижні, перш ніж до них приїхали рідні.

Жінка каже, що не розпитує чоловіка про полон. Їй відомо лише, що їх тримали в одиночних камерах у Москві, вони не знали, хто де є, не могли бачитися, і їх не випускали на подвір'я.

...Інша зустріч у Туреччині тривала два тижні. Упродовж цього часу їм не дозволяли користуватися телефонами і будь-якими іншими гаджетами — такими були умови зустрічі, каже Антоніна. «Психологічно це класно — пожити без телефона, це була реабілітація для нас усіх. Найбільше за дітей переживали, бо у них забрали їхні планшети», — смеється жінка.

Зараз Антоніна вже в Україні. Чи буде ще одна зустріч, вона поки що не знає. За її словами, подальше спілкування з чоловіком регламентовано. «Поки вони там, чоловік може телефонувати, але не кожного дня, а раз у три дні, раз у тиждень, їм там уже підключили новини».

Просто так командирі не можуть навіть вийти на вулицю, у них також є охорона.

Такі сувері умови не викликають у Антоніні тривоги, що в Туреччині її чоловіку все ще може щось загрожувати. «Я відчуваю полегшення, що він на зв'язку. Принаймні тепер я знаю, що вони там, до них у Туреччині добре ставляться. Таке враження, що відкрилося друге дихання», — каже жінка.

«Все одно для кожного з нас це не кінець, боротьба (України). — Ред.) триває. Немає відчуття, що хух, можна розслабитися».

«Міцно обійняти і не відпускати»

Антоніна Паламар каже ВВС, що це найперше спало їй на думку, коли на початку жовтня вона нарешті зустрілася зі своїм чоловіком, заступником командира полку «Азов», більш відомим за позивним Калина

Ілона ГРОМЛЮК

«УКРАЇНСЬКЕ ДИВО НАПЕРЕКІР ДОЛІ»

«Зовні він змінився, усі вони скинули вагу, — каже жінка. — Але по них видно, що їх не зламали».

Святослав Паламар, командир «Азова» Денис Прокопенко (Редіс), старший офіцер Олег Хоменко, в. о. командира 36-ї окремої бригади морської піхоти Сергій Волинський (Волина) і командир 12-ї бригади НГУ Денис Шлега — ці п'ятеро знаменитих командирів оборони Азовстали уже понад місяць перебувають у Туреччині під особистими гарантіями президента Реджепа Таїпа Ердогана. На відміну від 108 інших азовців, яких теж визволили з російського полону в кінці вересня, вони не потрапляють додому до кінця війни — такими були умови обміну.

Антоніна каже, що хлопцям не надто подобається, що тепер вони відсторонені від війни і фронту, але сам факт, що їх обміняли, її чоловік називає

«українським дивом наперекір долі». «Всі прекрасно розуміють, що з нами мало статися», — сказав Святослав Паламар у своїй промові, коли йому та іншим командирам, яким дали звання Героїв України, від імені Президента вручили ордени «Золота Зірка» у Туреччині, уже в колі їхніх дружин та дітей.

«ЗА «АЗОВСТАЛЬ» ТА ХЛОПЦІВ, МАБУТЬ, МОЛИЛИСЯ УСІ»

Святослав та Антоніна Паламарі разом 10 років. Вони познайомилися у Львові 2012-го, а за три роки перебралися до Маріуполя. «Нас познайомили спільні приятелі, у перший же день у мене було відчуття, ніби я ту людину знаю, наче це моя друга половина, так мені з ним було спокійно і безпечно», — розповідає Антоніна.

Вона каже, що її чоловік спокійний, урівноважений. «Він завжди за справедливість та чесність».

...Антоніна разом із 6-річним сином усі ці місяці чекала чоловіка вдома у батьків на Тернопільщині. «Тут у нас

//

**На відміну
від 108 інших азовців,
яких теж визволили з
російського полону в
кінці вересня, вони не
потрапляють додому до
кінця війни — такими
були умови обміну.**

люди більш віруючі, за «Азовсталь» та хлопців, мабуть, молилися усі, не раз і я зверталася до різних отців. У цьому, знаєте, теж є», — розповідає дружина.

Антоніна зберігала спокій. Того дня, коли її чоловіка звільнili, але задовго до цієї вечірньої звістки, вона навіть вирішила поїхати купити новий одяг для коханого.

«Я подумала, чоловік повернеться, а в мене немає ні шкарпеток, нічого —

Фотоколаж із сайту [24tv.ua](#).

● НАРЕШТИ!

У замку «Паланок» замість угорського турула встановили Тризуб

В місті Мукачеве на місці містичного пам'ятного знака птаха турулу, який вважається символом угорців, тепер встановили малий державний Герб України (на фото)

Василь КІТ

Про це повідомив міський голова Віктор Балога: «На знаковому для нашої громади та всього Закарпаття місці, на території замку «Паланок», на честь наших героїв захисників та захисниць,

встановили наш національний символ, малий Державний Герб України — Тризуб».

Балога зазначив, що зараз твориться історія нової України, а друзі й вороги нашої держави мають знати, що «Україна єдина, як ніколи, а українці від Сходу до Західу стають лише

сильнішими та будуть боротися за Україну до кінця, до перемоги».

Нагадаємо, що раніше в Угорщині обурились рішенню Мукачівської міської ради демонтувати орла-турула і замінити його на Тризуб.

Через це міністр закор-

Закарпаття було, є і буде українським!

донних справ Угорщини Петер Сіярто викликав тимчасового повіреного у справах України.

● ОСОБЛИВИЙ ВИПАДОК

Під час ракетного обстрілу волинянину пересадили нове серце

Трансплантацію 61-річному Миколі Семенюку успішно провели лікарі Ковельського медичного територіального об'єднання

Богдана ШЕВЧУК

Як розповів Суспільному кардіохірург Володимир Танський, чоловіка привезли до медзакладу у вкрай тяжкому стані, в нього був кардіологічний шок. У цей час до лікарні доставили 50-літнього пацієнта після автомобільної аварії з важкою черепно-мозковою травмою, в нього була діагностована смерть головного мозку, і родичі померлого погодилися на органний забір.

За словами пана Танського, лі-

Прооперований Микола Семенюк дякує лікарям та Збройним силам України за те, що живий.

карі Ковельського медичного територіального об'єднання вперше без допомоги колег з інших лікарень зробили органний забір і пересадку донорського серця. Це також перша

трансплантація від часу повномасштабного вторгнення росії в Україну.

Під час операції у Ковелі пролунали вибухи, але роботу в операційній не зупиняли.

Кардіологінна Ольга Танська каже: показники у пацієнта всі в нормі, іде стандартна терапія. «Сподіваємося, що цього тижня ми переведемо його в соматичне відділення. Попереду його чекає тривала реабілітація. Перші пів року такі пацієнти змушені приймати багато препаратів», – говорить лікарка.

Прооперований Микола Семенюк дякує лікарям та Збройним силам України за те, що живий. Розказує:

«У Ковельському медоб'єднанні за три роки здійснили 26 трансплантацій: пересадили 21 нирку та 5 сердцець.

п'ять літ тому йому діагностували патологію серця – ішемічну кардіоміопатію, почував себе погано, була задишка. На трансплантацію чекав понад два роки.

Як розповів керівник медзакладу Валентин Вітер, під час обстрілу Ковеля 22 жовтня в лікарні оперували ургентно, скусали лише планові операції. За його словами, у Ковельському медоб'єднанні за три роки здійснили 26 трансплантацій: пересадили 21 нирку та 5 сердцець.

● РОСТИ ЗДОРОВОЮ!

У загиблого Героя народилася доня

30 жовтня з Волинського обласного перинатального центру виписали Ларису Сімончук разом із новонародженою дитиною

Лія ЛІС

«На жаль, зустріти новоспечену матусю з маленькою донечкою не зміг тато – військовослужбовець Ігор Сімончук», – йдеться на фейсбуку-сторінці Волинського обласного центру комплектування та соціальної підтримки.

Воїн 14-ї окремої механізованої бригади імені князя Романа Великого сержант Ігор Сімончук із Затурців Володимирського району загинув як Герой 6 вересня цього року, захищаючи територіальну цілісність і незалежність України від рашістських окупантів на Харківщині.

Зустрічали породіллю найближчі родичі на друзі. Також із най-

Пані Лариса, не плачте, ви маєте бути і за маму, і за тата!

теплішими словами та подарунками прийшли привітати молоду матусю і начальник Локачинського відділу Володимир-Волинського районного територіального центру комплектування та соціальної

підтримки підполковник Ігор Шепелєв та голова Затурцівської об'єднаної громади Юрій Ковальчук. Ігор Миколайович побажав новонароджений донечці довгих, щасливих, а головне — мирних років життя.

● ЗНАЙ НАШИХ!

«Тягну за ЗСУ!»

Сам Василь Вірастюк із захопленням говорив про Дмитра Грунського (ліворуч).

Українець потягнув шию вагон метро і встановив світовий рекорд

Своє досягнення Дмитро Грунський присвятив воїнам ЗСУ

Василь КІТ

Спортсмен-екстремал Дмитро Грунський закріпив на своїй ший металевий трос, за допомогою якого протягнув вагон метро вагою 32,5 тонни. «Це перший, має бути, випадок встановлення рекорду саме таким способом, настільки екстремальним», – прокоментував відомий стронгмен Василь Вірастюк.

За 1 хв 18 сек Дмитро протягнув вагон на 11 м і 55 см вперед. Цей рекорд зафіксували представники Національного реєстру рекордів України. «Упродовж хвилинного навантаження чоловік практично не міг нормально вдихнути», – здивувався навіть представник Національного реєстру рекордів Віталій Зорін. А спортсмен сказав, що присвятив його нашим захисникам.

● СІМ «Я»

Що дитина має знати про «бункер»

— Ти знаєш, мам, учора нас росіяни не хотіли вбивати, то в бункер ми в садку не ходили. А сьогодні вже дуже хотіли, — мій син спокійнісінько ділиться висновком, пов'язаним із кількістю й тривалістю оголошених тривог

Оксана КОВАЛЕНКО,
мама

Думка дитини про те, що її разом з іншими хочуть знищити росіяни, у мене викликає біль і здивування. (Заспокою себе, що покарання за те, що тепер переживають наші діти й дорослі, обов'язково буде.) Дивуюся ж тому, звідки малий хлопчина бере таке точне пояснення дійсності. Бо ж з початку війни вдома ми повністю відмовилися від телевізора і читаємо новини в телефонах. А те, що син називає укриття, де іноді проводить по кілька годин (і час сну), «бункером», є навіть кумедним. Прояв гумору і спокійний тон дитини — хороши ознаки, та є ще й інші моменти, які допоможуть спрятитися з реальністю війни.

Щоб залагодити мінуси перебування в «бункері», потрібно спершу про них дізнатися. Наше спілкування з сином допомогло зрозуміти, що йому важливо мати в кишенні кілька маленьких іграшок. Забавки з дому, окрім того, що ними можна погратися, дарують відчуття спокою. Таку ж роль може відіграти браслетик. Добре, радить уже сімейна психотерапевтка Світлана Ройз, дати дитині поп-іт, чи безпечну жмакалку. Є ще «підтримувальні» моменти, які допомагають і тоді, коли дитина починає ходити в дитсадок чи школу. Мама чи тато цілють її долоньку і кажуть, що чарівний поцілунок як підтвердження великої любові буде гріти й оберігати увесь день, а вранці народиться новий. (Цей метод перевіряла з малим — допоміг). Світлана Ройз розказує випадки зі своєї практики щодо укриття: «На жаль, нині нормально, коли дитина повертається додому з дитсадка чи школи пerezбудженою. У менших взагалі буває істерика. Дитина так робить «видих» всієї напруги. Намагається його зробити «в нас». Вона зможе стабілізуватися завдяки нашій стійкості, спокійному диханню, розумінню, що з нею відбувається. Дитина може ходити за нами хвостиком, намагатися «втиснутись» у нас — і якщо у дорослих є сили, було б прекрасно сина чи доньку потримати біля серця, обійняти, створити захист, наче кенгуруяткові кишені. Якщо ж дитина завмирає, стає мляво — ми спонукаємо її до дій, наприклад разом робити вечерю».

Ще думаю, що в жодному випадку не можна зневажувати те, що розповідають нам про свої відчуття діти. Ніяких «не вгадуй», «що ти плетеш», «де ти такого наслухався?». Хай виговорються, а тоді почують від нас дуже спокійні слова: «Ми разом, у нас сильна армія і мужні захисники. Нас є кому захищати».

Якщо маєте своїй історії на цю тему — запрошуємо ділитися. Наши адреси: okovalenko74@gmail.com або [ж tsikava.gazeta@gmail.com](mailto:tsikava.gazeta@gmail.com), а поштова: 43016, м. Луцьк, вул. Ковельська, 2, «Цікава газета на вихідні».

● НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ

Між рідними сестрами — прірва гріха

ФОТО із сайту youtube.com

Вона стояла на порозі, низько опустивши голову. Зморена, голодна, в одязі з чужого плеча. Годі було й упізнати у цій виснаженій жінці колишню розкішну пані. Тільки Бог відає, що пережила за останні місяці і якими світами з окупациї добиралась сюди. «Впустиш?» — запитала у сестри, так і не піднявши очей. Колись вона принесла сюди стільки горя... А тепер прийшла, бо в усьому світі тільки тут її приймуть і обігріють

Анна КОРОЛЬОВА

Марина так і заклякла. Аж у вухах зашуміло, світ обертом пішов перед очима. Хотілось одразу і обійтися сестру з полегкістю, що жива, і гнати її геть зперед очей.

— Заходь, — сказала тихо, ледве сама себе почула. Так і не обнялися. Дві сироти, єдина рідна душа в усьому світі одна для одної, а чужі, геть чужі. Лягла між ними прірва гріха, простити який несила.

Оля он красуня, увесь світ їй до ніг ляже, варто тільки захотіти. Ати, Мариночко, лиш розумом і важкою працею собі місце під сонцем здобудеш.

— Ой, Маринко, учись, — казала мама змалку старшій зі своїх доньок. — Лиш за розум та за душу твою світлу тебе і полюбліть, доню. Оля он красуня, увесь світ їй до ніг ляже, варто лиши захотіти. Ати, Мариночко, лиш розумом і важкою працею собі місце під сонцем здобудеш.

Маринка змалку це чула. Рідні лиши голосно зітхали, на неї поглядаючи. І в кого така вдалася. Усі недоліки, що у родині були, дітя увібрало. Татові відстовбурчені вуха, дідів ніс картоплиною, вузькі очі від баби та ограйдність від матері.

А сестра красунею була. З таких хоч картинки пиши. Біле, мов папір, волосся, що лягало на плечі локонами, очі кольору весняного неба, стрункий стан, весела вдача, харизма. Здавалось, увібрала Ольга всю красу, яка у світі божому була. Її ніхто інакше як Ляля з дитинства і не

«Марина слухала і не чула».

звав. Отож хіба мама як розсердиться бува за щось, то Ольгою назве, а так Лялечка вона, що б не робила, а Лялечка.

Маринка маму слухала. Ольга на дискотеку чи на побачення, а Маринка в бібліотеку, чи за книжками сидить. Ще у школі навчаючись, мала запрошення від трьох вишів на навчання, такою розумною вдалась. Обрала найпрестижнішу професію у столичному університеті і закінчила його з червоним дипломом. Мама права виявилася. Її силою був її розум, знаряддям — знання і наполегливість: що іншим легко у житті давалось, Маринка важкою працею досягала.

Її уже під тридцять було, коли в її житті увірвалась любов. Подруги вже й розлучились устигли, а вона все бігала на конференції, міряла світ перельотами. Рома був сином одного з партнерів фірми, в якій вона працевала. Спочатку над спільним проектом трудились і якось самі того не помітили, як співпраця перейшла у дружбу, а потім у щось більше.

Ромка дивним був із дитинства. Розумник, він років на три випереджав своїх однолітків знаннями, може, тому друзів і не мав ніколи. Вчителі й педагоги його любили, а однолітки сторонились. Може, це їх і зблизило — нарешті кожен із них знайшов віддушину. Людину, яка розуміла, могла підтримати розмову або заперечити резонно. Маринка кохала до безземлі, а Ромка? Йому було з Мариною добрє. У своїх сорока так і не зустрів дівчини до душі, а пари хотілось.

Ольга прийшла у столицю, аби до вишу потрапити. З її знаннями туди не брали, тож вирішила отримати диплом завдяки з'язкам сестри. Норовлива красуня так дивилась на Романа, як ніхто до того. Він і не пручався, поринув у почуття

РЕКЛАМА

ПОВІДОМЛЕННЯ про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки

сікських слухань (у разі проведення) : 23 листопада 2022 року об 11-ї годині за адресою:

смт Колки, вул. Грушевського, буд. 42

3.4. Орган, від якого можна отримати інформацію та адресу, за якою можна ознайомитися з проектом документа державного планування:

Колківська селищна рада, 44661, Волинська обл., Луцький р-н, смт Колки, вул. Грушевського, буд. 42, тел: 03376-32942

3.5. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, його поштову та електронну адреси та строки подання зауважень і пропозицій:

Колківська селищна рада, 44661, Волинська обл., Луцький р-н, смт Колки, вул. Грушевського, буд. 42, тел: 03376-32942

3.6. Місцезнаходження наявної екологічної інформації, у тому числі пов'язаної з здоров'ям населення, що стосується документа державного планування:

• наявна екологічна інформація – Управління екології та природних ресурсів Волинської обласної державної адміністрації;

• наявна інформація, пов'язана зі здоров'ям населення

– Управління охорони здоров'я Волинської обласної державної адміністрації;

• необхідність проведення транскордонних консультацій щодо проекту ДДП – відсутні.

кій р-н, смт Колки, вул. Грушевського, буд. 42 тел: 03376-32942

e-mail: kolky.sr@gmail.com

Зауваження прийматимуться до 23 листопада 2022 року

3.6. Місцезнаходження наявної екологічної інформації, у тому числі пов'язаної з здоров'ям населення, що стосується документа державного планування

• наявна екологічна інформація – Управління екології та природних ресурсів Волинської обласної державної адміністрації;

• наявна інформація, пов'язана зі здоров'ям населення

– Управління охорони здоров'я Волинської обласної державної адміністрації;

• необхідність проведення транскордонних консультацій щодо проекту ДДП – відсутні.

● НЕХАЙ СМАКУЄ!

Вузлата, листата, росте головата, на нозі стоїть одній, а сорочок сто на ній

Фото із сайту bestrecept.pp.ua

Найсмачнішою і дуже хрусткою капуста вдається, якщо братися до справи в понеділок, вівторок або четвер.

Сподіваємось, що й у вас вона виросла головата. А нині час її перекочувати з городу, бо ж у листопаді головне завдання у господинь – квашення капусти. Більшість із нас зазвичай незмінно користуються родинними, давно перевіреними й випробуваними рецептами. Навіщо ж від них відмовлятися, якщо капусточка вдається смачною і добре зберігається? Та іноді хочеться скуштувати й чогось нового, незвичного, додати особливі інгредієнти і спеці... Маєте час і бажання – експериментуйте

КЛАСИЧНА

Капуста буде хрусткою, соковитою і зберігатиметься досить довгий час

Інгредієнти: 3 кг капусти, 300 г моркви, 3 ст. л. солі, 0,5 ч. л. насіння кропу, 4 горошини чорного перцю, 4 горошини білого перцю.

Приготування. Наріжте тонко капусту, моркву наріть на грубій тертиці. Зсипте ці інгредієнти в глибоку миску і вимішайте. Додайте сіль і, перемішуючи овочі, розімніть. Надно 3-літрової банки покладіть половину спеції, далі – капусту, ущільнюючи її дерев'яним товкачем. Наповнивши слоїк до половини, покладіть решту спеції і доверху – знову капусту з морквою, ретельно утрамбовуючи. Зверху залиште трохи вільного місця – для соку, який буде утворюватися. Поставте слоїк у миску та залиште на 3–4 дні вкисати за кімнатної температури. Щодня протикуйте капусту дерев'яною кописткою, щоб

гази виходили назовні. Стежте, щоб сік повністю покривав капусту. Після припинення процесу бродіння закрійте банку пластмасовою кришкою та поставте ухолодильник або внесіть ульох.

У РОЗСОЛІ

Один із найпростіших і найбільш вдалих рецептів

Інгредієнти: 8 кг капусти, 3 середини морквини, 5 л води, 1 скл. солі, 1 скл. цукру.

Приготування. Капусту нашаткувати. Моркву почистити й потерті на грубу тертику, перемішати з капустою. Воду закип'ятити із сіллю та цукром, охолодити і залити цим маринадом підготовлену капусту. Притиснути зверху вантажем: розслідовину бути зверху. Щодня по кілька разів перемішувати або протикувати вміст ємності, щоб виходили гази. Через 3–4 дні розкладти капусту в чисті

НІМЕЦЬКА

Побувавши в Німеччині і спробувавши тамтешню квашену капусту, зовсім відмінну від нашої, відомий кулінар Євген Клопотенко не зразу зрозумів, чим саме вона відрізняється від звичній, улюбленої нами з дитинства. Виявилось, справа всього лише в нариці. Німці не шинкують капусту довгими смужками, а ріжуть дрібними кубиками – і цим повністю змінюють смак. Смакуватиме такий салатик із сосисками

Інгредієнти: 1 кг капусти, 1,5–2 ч. л. солі, зерна ялівцю, журавлина та перець – до смаку.

Приготування. Капусту наріжте дрібними кубиками, всипте до неї сіль і перемініть руками, щоб вона пустила сік. Додайте ялівець і журавлину, ретельно перемішайте і поставте під прес на 2 тижні. При подачі пріправте перцем та олією.

ЗОЛОТИСТА

Така капусточка не тільки смачна й корисна, а ще й красива

Інгредієнти: 5 кг капусти, 600 г моркви, 3 ст. л. (з чубком) солі, 1 ч. л. куркуми.

Приготування. Капусту добре помити та нашаткувати. Моркву натерти на середній тертиці. Пере-клости овочі в глибоку миску, додати куркуму та сіль і добре вимішувати руками, поки капуста пустить сік. У чисті банки утрамбувати дуже щільно всю капусту, закрити кришками. Під кожен слоїк підставити тарілку й помістити в прохолодне місце. Через тиждень банки із золотистою квашеною капустою переставити в холодильник на 2 тижні. За бажанням, можна додати часник, журавлину або будь-які спеції на свій смак.

Коли квасити капусту за місячним календарем

• у листопаді-2022

Найвдаліші дні для засолювання капусти на зиму: 3–4, 8–9, 28–30.

Нейтральні: 10–21, 25, 28.

• у грудні-2022

Вдалі дні: 6, 28, 29.

Невдалі: 22, 23, 31.

Telegram-канал Рецепти Кухня

● ПОЗИЦІЯ

Тіна Кароль відмовилася від російських пісень

Артистка зізналася, що після початку повномасштабного вторгнення РФ жодного разу не виконувала своїх хітів мовою загарбника

Лія ЛІС

У рамках свого американського туру Кароль представила англомовний альбом Scandal і на одному із концертів у США зробила заяву. «Я відмовилася від усіх своїх пісень, які були написані російською мовою. Правда. З початку війни вони жодного разу не звучали від мене. Це моя пряма заява. Я розумію, що були особливо улюблени ваші пісні, які могли розрадити ваші серця. Якими б хітами вони не були, не маємо права виконувати їх зараз російською. Тому це

так», – сказала вона зі сцени. Як пізніше пояснила артистка, це її особистий вибір. «Багато дискусій та за-

Я розумію, що були особливо улюблени ваші пісні, які могли розрадити ваші серця. Якими б хітами вони не були, не маємо права виконувати їх зараз російською.

перечень або ж підтримки з цього приводу. Це мій шлях, мій вибір. Йдемо до Перемоги разом у всьому! А після вже побачимо, що і як», – сказала Кароль.

Фото із сайту 1plus1.ua.

«Йдемо до Перемоги разом у всьому!»

● УХТИ!

Фото із сайту bbc.com.

Потяг, який майже не закінчується!

У Швейцарії встановили рекорд із найдовшим у світі пасажирським поїздом

Тамтешня залізнична компанія відправила унікальний потяг одним із найбільш захопливих маршрутів через Альпи

Василіна СМЕТАНА

Цей поїзд має довжину 1,9 кілометра і складається зі 100 вагонів, він їде маршрутом Альбула-Берніна від Преда до Бергена. У 2008 році цей шлях був включений до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Він пролягає через 22 тунелі, деякі з них закручуються по спіралі через гори і через 48 мостів, включаючи вигнутий віадук Ландвассера. Уся подорож найдовшого потяга займає трохи більше години. Місцеві жителі шикувалися вздовж залізниці, щоб спостерігати, як довжелезний поїзд проїжджає через Альпи. Таким рекордом швейцарці хотіли показати інженерні досягнення своєї країни та відзначити 175-річчя місцевої залізниці.

ни ЮНЕСКО. Він пролягає через 22 тунелі, деякі з них закручуються по спіралі через гори і через 48 мостів, включаючи вигнутий віадук Ландвассера. Уся подорож найдовшого потяга займає трохи більше години. Місцеві жителі шикувалися вздовж залізниці, щоб спостерігати, як довжелезний поїзд проїжджає через Альпи. Таким рекордом швейцарці хотіли показати інженерні досягнення своєї країни та відзначити 175-річчя місцевої залізниці.

Фото із сайту bcc.com.

● УВАГА, КОНКУРС!

Найдавніша карта в Україні зображена на...

... щоб дати відповідь на це запитання, ми насамперед маємо повторити завдання туру №25

Грицько ГАРБУЗ

Що поробиш – такі умови нашої інтелектуальної вікторини. Отож:

«ГРАНАТОБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ-25»

Дивлячись на це зображення, ви маєте упізнати тварину, фото якої ми і заховали. Підказка: цей звір безпосередньо посприяв створенню малюнка.

ЩО ЗА ТВАРИНА ЗНАХОДИТЬСЯ У ГРАНАТОБУЗІ?

Це не просто малюнок (дивіть-ся світину) – це схема зображення місцевості, яка була знайдена під час археологічних розкопок біля села Межиріч на сонячній Черкащині. І створена вона на... уламку бивня мамонта. Як стверджують археологи, сталося це близько 17 тисяч років тому (!). І, можливо, це найдавніша карта, знайдена на території України.

А слово-відповідь «мамонт» ми отримали від 11 наших учасників. Проте переможців має бути лише два. Тому знову вдалися до жеребкування. І завдяки директору Опорного закладу «Купичівський ліцей» Турійської селищної ради Ковельського району Волинської області Олександрові Гончаруку переможцями туру стали двоє волинян – Віта Бобко із села Затурці Володимирського району і Юрій Харченко з Ковеля. Від їхнього імені ми перекажемо по 100 гривень для наших доблесних ЗСУ.

Переможцям туру – респект, а нам час шукати нових інтелектуальних волонтерів.

«ГРАНАТОБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ-27»

Сьогодні ми заховали снаряд. Небезпечний, хоч і не вибуховий. Скажімо, раніше на Поліссі запускали його заєдно з предметами із найневіагливішого дерева. А «виготовляли» цей снаряд або з деревини (чого варти штучки, якими закривали бочки з вином), або з однієї з частин... чобота чи навіть з предмета, дезахованої риби. Буває білого, синього, оранжевого і чорного кольорів. Останній – найпопулярніший. До речі, перед запуском цей снаряд бажано покласти на кілька годин у холодильник.

ЩО ЗА ПРЕДМЕТ МИ ЗАХОВАЛИ У ГРАНАТОБУЗІ?

Слово-відповідь треба надіслати до 13 листопада (включно) на електронну адресу tsikava.gazeta@gmail.com або у вигляді sms-повідомлення на номер 0672829775, обов'язково вказати після слова-відповіді

Слово-відповідь треба надіслати до 13 листопада (включно) на електронну адресу tsikava.gazeta@gmail.com або у вигляді sms-повідомлення на номер 0672829775.

у дужках ще й своє ім'я і прізвище (наприклад: «Гранатомет» (Галина Гармата)). Цей номер і братиме участь у щотижневому жеребкуванні при розіграші призових волонтерських 200 гривень (100 – від газети «Волинь» і 100 – від «Цікавої газети на вихідні»), якщо правильних відповідей буде більше, як одна. Ці кошти ми перекажемо до допомоги українській армії, зазначивши ваше ім'я як волонтера-благодійника.

Смерть російським окупантам і їхнім посіпакам!

Telegram-канал Історії кохання

